

УДК 004.85:37.04

Симоненко М.А., аспірант спеціальності 124 Системний аналіз
Науковий керівник: Желдак Т.А. к.т.н., доцент кафедри системного аналізу та управління
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

МЕТОДИ ОБРАННЯ АБИТУРІЄНТАМИ ТРАЕКТОРІЇ НАВЧАННЯ У СПЕЦІАЛЬНІЙ ТА ВИЩІЙ ОСВІТІ

Кожна людина має обирати свою майбутню професію свідомо. Для цього необхідно знати методи, за якими це можливо зробити. Серед наявних методів обрання професії, ми можемо перелічити такі:

1. **Самоаналіз і самопізнання:** Цей метод включає в себе вивчення ваших інтересів, цінностей, навичок, сильних і слабких сторін. Роздуми про те, чим ви насправді захоплені і що приносить вам задоволення, можуть допомогти звужити коло професійних можливостей.

Позитивні сторони:

- Глибоке розуміння себе.
- Орієнтація на власні потреби.
- Мінімізація ризиків помилкового вибору.

Недоліки:

- Обмеженість власної перспективи.
- Підвладність емоціям і особистісним уподобанням.
- Недостатнє знання про ринок праці.

2. **Тести профорієнтації:** Існує багато онлайн-тестів і книг, які допомагають визначитися з професійними уподобаннями. Ці тести можуть включати питання про ваші інтереси, навички, особистість і цінності.

Позитивні сторони:

• Об'єктивність

• Широкий спектр інформації: Тести профорієнтації можуть охоплювати різноманітні аспекти професійного життя, включаючи інтереси, цінності, навички, особистість та інші фактори.

- Виявлення нових можливостей.

Недоліки:

- Суб'єктивність.
- Обмежена точність.
- Не враховують особисті контексти.

3. **Консультація з професіоналами:** Спілкування з кар'єрними консультантами, психологами або професіоналами в тій галузі, яка вас цікавить, може бути корисним. Вони можуть допомогти вам розібратися в ваших інтересах, можливостях і перешкодах на шляху до вибору професії [1].

Позитивні сторони:

- Досвід і експертиза.
- Об'єктивна оцінка.
- Поради з кар'єрного розвитку.

Недоліки:

- Особисті уподобання консультанта.
- Не всі консультанти однаково компетентні.
- Вартість консультацій.

4. **Дослідження ринку праці:** Вивчення вимог до різних професій, перспектив зростання, заробітної плати і балансу роботи і особистого життя може допомогти вам прийняти обґрунтоване рішення.

Позитивні сторони:

- Об'єктивна інформація.
- Аналіз трендів і перспектив.
- Можливість порівняння.

Недоліки:

- Зміна ринкових умов.
- Обмеженість дослідження.
- Відсутність персоналізації.

5. **Практика і досвід:** Іноді найкращий спосіб визначитися з вибором професії - це просто спробувати щось нове. Проходження стажувань, волонтерство або зайняття приватною практикою в цікавій вам галузі може допомогти зрозуміти, чи підходить вам дана професія.

6. **Зворотний зв'язок від оточуючих:** Іноді інші люди можуть помічати в вас таланти або навички, яких ви самі не помічаєте. Обговорення ваших професійних інтересів з друзями, родиною або наставниками може принести нові ідеї та перспективи.

Як і завжди, розглядаючи усі вище перелічені теми, ми можемо виділити, як позитивні сторони, так і негативні. Існує багато різних методів вибору професії, що дозволяє кожній людині знайти той, який найкраще відповідає її потребам та стилю прийняття рішень. Більшість методів вибору професії, включаючи самоаналіз, дослідження ринку праці та консультації з професіоналами, сприяють більш свідомому та обґрунтованому рішенню. Комбінування різних методів може допомогти забезпечити кращу збалансованість у врахуванні особистих інтересів, навичок, можливостей ринку праці та інших факторів при виборі професії.

Але є значні недоліки. Будь-який метод може бути суб'єктивним і обмеженим в обсягу та точності наданої інформації. У кожного методу є свої обмеження, оскільки він може не враховувати всі індивідуальні особливості та контексти, які можуть впливати на вибір професії. Використання різних методів може зайняти час і вимагати витрати ресурсів, особливо якщо потрібно пройти кілька етапів або консультуватися з декількома професіоналами.

Вибір професії - це складний процес, який вимагає ретельного розгляду різних аспектів та використання різноманітних методів. Немає ідеального методу, і найкращим підходом може бути комбінація декількох методів для отримання більш об'єктивної та повної карти своїх можливостей та інтересів. Але людина не завжди може отримати достатній рівень пізнання, та навіть можуть не знати, про існуючі методи.

Список використаних джерел:

JOB SEARCH AND THE EFFECTIVENESS OF JOB-FINDING METHODS. (On line) (<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/001979397202500401>), (2015)